

هه لویستی ئیمامه کان

به رامبهر سوننه ت

م/ خلیل احمد

بسم الله الرحمن الرحيم

واته نه گهر قسه یه کم کردو پیچه وانهی
قورئان و حه دیسی پیغه مبه ر ﷺ بوو.
واز له قسه که م بهینن .

۲/ ئیمامی مالک رحمه الله .

* ((إنما أنا بشر أخطئ وأصيب ، فانظروا
في رأيي ، فكل ما وافق الكتاب والسنة
فخذوه ، وكل ما لم يوافق الكتاب والسنة
فاتركوه))^۳ .

واته : منیش به شه ریکم هه لیش
ده که م و دهیشی پیکم ، پرواننه
بوچونه که م ، هرچی هکی موافقه قهی
قورئان و سوننه ت بوو و هری بگرن ، وه
هه رچیش موافقه قهی

قورئان و سوننه ت نه بوو وازی لی بهینن .
* ((ليس أحد بعد النبي ﷺ إلا و يُؤخذ
من قوله ويترك ، إلا النبي ﷺ))^۴ .

هه لویستی هه رچوار ئیمامه که یه که
به رامبهر سوننه تی پیغه مبه ر ﷺ و
کاری کردنی و واز هینان له هه روتیه ک
و فتوایه ک پیچه وانهی سوننه ت بیّت ،
هه روه کو له ووتته به نرخه کانی خویندا
ده رده که ویت و لیره دا چهند نموونه یه ک
له وته ی هه ریه کیکیان ده خه یه پوو .

۱/ ئیمامی ته بو حه نیغه رحمه الله .

فه رمویه تی:

* ((إذا صحَّ الحديثُ فهو مذهبي))^۱

واته : (هه ر کاتی ک دلنیا بوون له
دروستی و صحیحته تی فه رمووده یه کی
پیغه مبه ر ﷺ نه وه مه زه بی منه) .

* ((إذا قلت قولاً يخالف كتابَ الله تعالى

و خبر رسوله ﷺ ، فاتركوا قولي))^۲ .

^۱ الفلاني في الايقاض (ص ۵۰)

^۲ ابن عبد البر في الجامع (۲۳/۲)

^۳ ارشاد السالك (۱/۲۲۷)

^۴ ابن العابدین فی (الحاشیة) ۱/۶۳

واته له پاش پيغه مبر ﷺ هيچ كه سيك
 نى يه هه موو قسه يه كى وهر بگيريت ،
 تنها پيغه مبر ﷺ نه بيت .
 ۲/ ئيمامى شافعى رحمه الله .

ئيمامى شافعى له م باسانه ي زور زياتر
 لى گيردراوه ته وه له ئيمامه كانى تر . بؤ
 نمونه ش بپروانه ئه م فه رمودانه ي :
 * ((أجمع المسلمون على أن من استبان له
 سنة عن رسول الله ﷺ لم يحل له أن يدعها
 لقول أحد))^۵ .

واته : موسولمانان - مه به ستي زانايانى
 ئيسلامه - كوران (واته هاو ده نكن)
 له سر ئه وه ي هه ر يه كيك سوننه تيكي له
 پيغه مبر وه ﷺ بؤ پوون بووه وه
 حه لال و دروست نى يه وازى لي به نييت بؤ
 قسه ي هيچ يه كيك .
 * ((إذا وجدتم في كتابي خلاف
 سنة رسول الله ﷺ فقولوا بسنة
 رسول الله ﷺ ، ودعوا ما قلت)) .
 وفي رواية ((فاتبعوها ولا تلتفتوا إلى قول
 أحد))^۶ .

واته : هه ركاتيک له كتيبه كه مدا
 پيچه وانه ي سوننه تي پيغه مبر تان ﷺ
 بينى به سوننه ته كه ي پيغه مبر ﷺ
 كرده وه بكن ، واز له قسه ي من بهينن .

له پيوايه تيكي تر دا هاتوه ((شوين
 سوننه ته كه ي پيغه مبر بكون و ناوړ له
 قسه ي هيچ كه سيك مه دهنه وه)) .

* ((إذا صح الحديث فهو مذهبي))^۷
 * ((كل مسألة صح فيها الخبر عن
 رسول الله ﷺ عند أهل النقل بخلاف ما
 قلت ، فانا راجع عنها في حياتي وبعد
 موتي))^۸ .

واته : هه ريا ستيكي - شه رعى -
 فه رموده ي راستى پيغه مبرى ﷺ
 له سر پوون بووه وه له لايه ن ئه هلى
 نه قل وه - زانايانى فه رموده - وه
 پيچه وانه ي ووته ي من بوو . من پاژگه زم
 له و باسه له ژيانمداو پاش مردنيشم .
 * ((كل ما قلت ، فكان عن النبي ﷺ))^۹
 خلاف قولى مما يصح ، فحديث النبى اولى ،
 فلا تقلدوني))^۹ .

^۷ الفلاني في الايضاح (ص ۱۰۷)

^۸ أبو نعيم في الحلية (۱۰۷/۹)

^۹ ابن ابي حاتم في (آداب الشافعي) ص ۱۹۲

^۵ ابن القيم (۳۶۱/۲) ، والفلاني (ص ۶۸) .

^۶ ابن القيم (۳۶۱/۲) ، والفلاني (ص ۶۸) .

واته: (هر چيه کم ووتبیت و به لام له پيغه مبره وه ﷺ به صحیحی پیچه وانه ی ووتی من بیت، ئەوا حه دیسه که ی پيغه مبر ﷺ له پيش تره و شوین من مه که ون و ته قلیدم مه که ن).

* ((کل حدیث عن النبی ﷺ فهو قولي وإن لم تسمعه مني))^{۱۰}.

هر حه دیسیک له پیغه مبره وه ﷺ ، ئەوه ووتی منه ، ئەگه ر لیشتان نه بیستبم .

۴ / ئەحمده دی کورې حه نېهل

رحمه الله.

له هه موو نيمامه کان زیاتر سوننه تی کۆکردۆته وه و پابه ندی بووه ، هه روه ک چۆن فه رموویه تی :

* ((لا تقلدي ، ولا تقلد مالکاً ولا الشافعي ولا الأوزاعي ولا الثوري ، وخذ من حيث أخذوا))^{۱۱}.

واته : ته قلیدی من مه که ن وه ته قلیدی مالک و شافعی و (أوزاعي و ثوري) یش مه که ن تۆیش له و شوینه وه ری بگره که لییان وه رگرتووه (که قورئان و سوننه تی سه حیه) .

* ((من رد حدیث رسول الله ﷺ ، فهو علی شفا هلکة))^{۱۲}.

هه رکه سیک حه دیسیکی پیغه مبر ﷺ به رپه رچ بداته وه و کاری پیغه کات ، ئەوا ئەو که سه له پۆخ له ناو چونه .

ئائوه بوو له ووته به نرخه کانی ئەو نيمامه به ریزانه و هاندانیان بو پابه ند بوون به سوننه تی پیغه مبر ﷺ .

ئەگه ر پیچه وانه ی هه ندیک فتوای ئەوانیش بیت و نه هیشیان کردوه له ته قلیدی کویرانه یان .

وه ئەوپه ری زانیاری و ته قوایان دهرده خات ، که به م ووتانه ئاماژه یان بو راستیه ک کردووه ئەویش ئەوه یه :

(هیچ یه کیکیان به ته واوی هه موو سوننه ته کانی پیغه مبر ﷺ ری پیغه گه یشتووه و به که سیشیان نه گووتوه ته قلیدمان بکه ن) .

۱۱ ابن القیم فی الاحکام (۲/۳۰۲) ، والفلاکي (ص ۱۱۳).

۱۲ ابن الجوزي (ص ۱۸۲).

۱۰ ابن ابي حاتم